

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	30.06.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Anna-Maria Rahamägi
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24913000118
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 93 ¹ lg 1
Kahtlustatava nimi:	XXX (ik XXX)
Isikusamasus tuvastatud:	

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24913000118, milles oli 17.09.2025 XXX esitatud kahtlustus KarS § 93¹ lg 2 p 2 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud keelu rikkumise katses korduvalt, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

- **05.02.2024** kell 23:12 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema kilekotist avastati kantud rõivad (peamiselt naiste kleidid ja naiste pintsakud). Kaubakood 6309 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXII.
- **07.02.2024** kell 21:32 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema spordikotist avastati erineva suurusega kantud rõivad (naiste kleidid, seelikud, kostüümid. Kaubakood 6309 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXII.
- **25.04.2024 kell 22:53** saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema reisikotist avastati universaalne releeväljund MAX in BOX 16V4 koguses 1 tk (kaubakood 8535). Kaubakood 8535 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXIII.
- **25.04.2024 kell 11:10** saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema pagasist avastati telekommunikatsiooniseadmed: ruuter ja antenn „STARLINK STANDART KIT“ kaabliga. Telekommunikatsiooniseadmed on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 2a lg 1 kaupade nimekirja lisas VII (A. osa, III kategooria).
- **04.05.2024** kell 11:12 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema pagasist avastati klapikambrikaas koguses 1 tk (kaubakood 8409 99). Kaubakood 8409 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k Ig 1 kaupade nimekirja lisas XXIII.
- **14.05.2024** kell 13:07 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema pagasist avastati arvuti koos monitoriga „HP rp5800 Retail System” (kaubakood 8471 50). Kaubakood 8471 50 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 2a lg 1 kaupade nimekirja lisas VII (B. osa, punktis 7).
- **20.05.2024** kell 18:00 saabus Venemaa Föderatsioonist Eesti Vabariiki läbi Narva TP-i jalakäijate terminali roheline koridori liiklusriba. KorS § 48 ning TS §-de 64 ja 65 alusel teostati reisija ja tema pagasi läbivaatus, mille käigus avastati kilekotid koguses 5 tk (kaubakood 3923) ja laste pinal koguses 1 tk (kaubakood 4202). Mõlemad kaubad kuuluvad Nõukogu määruse nr 833/2014, artikli 3i XXI lisa loetletud kaupade nimekirja.

- **22.05.2024** kell 21:47 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema spordikotist avastati õli „Bock Shok Fork oil 15VT” koguses 2 liitrit (kaubakood 2710). Kaubakood 2710 kuulub Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisasse XXIII. Lisaks õlile avastati isiku spordikotist vein „Casa De Los Andes Gabernet Sauvignon” koguses 2 tk (pudeli maht 0,75 liitrit) ja vein „Extra Baudron Extra Bruit Traditionelle“ koguses 1 tk (pudeli maht 0,75 liitrit). Vein kaubakoodiga 2204 kuulub Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3h lisas XVIII nimetatud luksускаupade nimekirja.
- **16.06.2024** kell 22:52 saabus Venemaa Föderatsioonist Eesti Vabariiki läbi Narva TP-i jalakäijate terminali roheline koridori liiklusriba. KorS § 48 ning TS §-de 64 ja 65 alusel teostati reisija ja tema pagasi läbivaatus, mille käigus avastati isiku kotist vedeldajad (orgaanilised pindaktiivsed ained/puhastusvahendid) koguses 2 pudelit (kaubakood 3402). Vedeldaja kuulub Nõukogu määruse nr 833/2014, artikli 3i XXI lisa loetletud kaupade nimekirja
- **24.08.2024** kell 10:40 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali, kelle pagasi läbivaatuse käigus avastati isiku seljakotist virtuaalreaalsuse prillid „Meta Quest 3, 128 GB“ (kaubakood 8471). Kaubakood 8471 kuulub Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja.

Eelnimetatud XXX juurest tollikontrollis leitud esemete müük, tarnimine, üleandmine ja ekspordimine Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust, on keelatud.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses rahvusvaheline leping, Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 rahvusvaheline sanktsioon.

Kuivõrd XXX etteheidetavad teod (20.05.2024 ja 16.06.2024 on lõpule viidud) on toime pandud kuni 24.08.2024, st enne seda, kui jõustus seadusemuudatus (RT I, 17.04.2025), tuleb tema tegu kvalifitseerida KarS § 93¹ lg 1. KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni viie aastase vangistusega.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjas kogutud tõenditega, on seisukohal, et XXX esitatud kahtlustus on põhjendatud. Kriminaalasjas kogutud tõendid annavad aluse esitada isikule süüdistus KarS § 93¹ lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

Samas näeb KrMS § 202 lg 1 ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või

süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse otstarbekuse kaalutlustel lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 sätestab, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib nimetatud paragrahvi lg-tes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur.

Eeltoodu tähendab, et seadusandja on jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiipi. See võimaldab isiku suhtes kriminaalmenetluse lõpetamist eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine ei ole tingimata vajalik. Oportuuniteediprintsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonoomika põhimõttest tulenevalt kasutada menetluslikke ressursse võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse. Menetlusökonoomia kui oportuuniteediprintsiibi üks aspekt viitab vajadusele viia kohtueelne kriminaalmenetlus läbi võimalikult lihtsalt. Pigem tuleb igal konkreetsel juhul kaaluda, kas arvestades teo toimepanija süü suurust ning eri- ja üldpreventiivseid kaalutlusi on võimalik loobuda kriminaalmenetluse jätkamisest.

KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt on oportuuniteediprintsiibi kohaldamise esimeseks eelduseks asjaolu, et kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu. KarS § 4 lg 3 kohaselt on teise astme kuritegu süütegu, mille eest on nimetatud seadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus. Käesolevas kriminaalasjas on XXX etteheidetav tegu kvalifitseeritav KarS § 93¹ lg 1 järgi, mille eest on karistusena ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Seega on tegu teise astme kuriteoga, mille toimepanemise eest ei ole nähtud ette vangistuse alammäära. Järelikult võib antud juhul kriminaalasjas menetluse lõpetada prokuratuur.

Kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS § 202 alusel on vajalik tuvastada avaliku menetlushuvi puudumine. Praktikast lähtuvalt hinnatakse nimetatud kriteeriumi täidetust läbi eri- ja üldpreventiivsete kaalutluste.

Tegu, milles XXX kahtlustatakse, on seadusandja poolt kehtestatud sanktsioonimäärast lähtuvalt käsitletav teise astme kuriteona. Samuti tuleb ka arvestada, et enamus tegusid jäid katse staadiumisse. XXX ei ole kriminaalkorras karistatud, temal on üks kehtiv väärteokaristus (rahatrahv on tasutud), tema suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Kuigi XXX suhtes on 12.01.2026 kohaldatud oportuuniteeti, tuleb märkida, et käesoleva kriminaalasja aluseks olev teod on toime pandud enne mainitud oportuuniteedi kohaldamist, ka kahtlustus käesolevas asjas esitati enne 12.01.2026 kohaldatud oportuuniteeti. Prokuröri hinnangul tulnuks need menetlused ühendada. Prokuratuurile teadaolevalt ei ole kahtlustataval alates 24.08.2024 piiririkumisi olnud. Eeltoodu viitab sellele, et kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud kahtlustatava elustiiliks. Samuti tuleb silmas pidada, et XXX puhul on tegemist noore täiskasvanuga, kelle käitumismustrid on alles välja kujunemas ning on oluline, et ta õpiks edaspidi õiguskäitumisele. XXX kriminaalkorras karistamine tooks talle iseseisva elu alustamisel/jätkamisel kaasa takistusi, mis ei ole aga karistuse eesmärk. Karistuse eesmärgiks on mõjutada inimest tulevikus seaduskäitumisele. Kuriteoga ei põhjustatud rasket tagajärge ega olulist kahju. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus. Arvestada tuleb ka seda, et tegude toimepanemisest on peamiselt möödunud enam kui kaks aastat (teod kuupäevadel 5.02.2024, 7.02.2024, 25.04.2024, 4.05.2024, 14.05.2024, 20.05.2024, 22.05.2024, 16.06.2024, 24.08.2024). Ka ei esine eripreventiivseid kaalutlusi, mis tingiksid vajaduse isiku karistamise järele. Puudub alus arvata, et XXX jätkab kuritegude toimepanemist.

Lisaks annavad prokuröri hinnangul kriminaalmenetlusele allutamise fakt, sellest tingitud vajadus osaleda kahtlustatavana menetlustoimingutel avalikkusele piisavalt mõjusa signaali, et sellistele rikkumistele järgneb riigi reaktsioon isikute põhivabadusi enim piiravate vahendite ehk kriminaalmenetluse näol. Seega on XXX puhul üld- ja eripreventsiooni eesmärkide saavutamine tagatud piisaval määral.

Samuti tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise eeldusena KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt tuvastada, et isiku süü ei ole suur. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventioone. Seega, süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame. Arvesse tuleb võtta, et XXX oli tegude toimepanemise hetkel 18-19 aastane, mistõttu tuleb arvestada tema vanust ja arengutaset.

Arvestades seadusandja seisukohta, et isikut on võimalik karistada rahalise karistusega viitab sellele, et seadusandja hinnangul ei ole sellise teo toimepanija rikkunud kaalukat kaitset vajavaid ühiskondlikke norme ning tema süü sellist tegu toime pannes võrrelduna kuritegudega, mille eest on ette nähtud raskemad karistused, on väike. Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata.

Rahalise kohustusena on XXX nõus tasuma kahe kuu jooksul riigituludesse 300 eurot. Summa suuruse osas on arvestatud, et isiku sissetulek kuriteole eelnenud aastal oli 2234 eurot. Analoogselt KarS § 44 ja arvestades miinimumpäevamäära suurust (10 eurot), on 300 euro suuruse summa näol tegemist rahalise karistuse miinimummääraga. Arvestada tuleb ka seda, et tegude toimepanemise ajal oli XXX 18-19 aastane, käesoleval ajal on ta 20 aastane. Noorte täiskasvanute (14-29 aastaste) erikohtlemine on prokuratuuri üks eesmärkidest. Ka seadus (KarS § 87 lg 7) võimaldab paindlikkust kuni 21 aastaste täiskasvanute puhul. Niisiis, prokuröri hinnangul tuleb arvestada XXX vanuse ja arengutasemega ning hinnates tema riske ja tagamaks tema iseseisev toimetulek ühiskonnas, samuti tööturul püsimine, on kohaseks kohustuseks ka mittekaristusliku mõjutusvahendina kohustus osaleda Põhja Ringkonnaprokuratuuri konsultandiga riske maandavas vestluses. Samuti nõustub XXX tema juurest tollikontrollis leitud ja äravõetud eseme riigi omandisse andmisega, loobudes seega selle temale tagastamisest.

KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamine saab toimuda ainult kahtlustatava nõusolekul, mis tähendab ühtlasi, et isik loobub talle inkrimineeritud kuritegudes kohtulahendi taotlemisest, seega ka enda võimalikust õigeksmõistmisest. Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks.

XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Kui XXX ei täida tähtajaks talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24913000118 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **XXX kohustub**
 - 2.1. tasuma riigituludesse 300 eurot tähtajaks 30.08.2026;
 - 2.2. osalema Põhja Ringkonnaprokuratuuri konsultandiga riske maandavas vestluses tähtajaks 30.06.2026;
 - 2.3. järgima kõiki Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 833/2014 ning selle muudatuste alusel kehtestatud piiranguid, keelde ja kohustusi ning hoiduma nende rikkumisest kuni 12.11.2026.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: XXX juurest tollikontrollis leitud ja ära võetud ese (virtuaalprillid Meta Quest 3 128GB) pakendis nr S8165882 antakse riigi omandisse KrMS § 126 lg 3 p 3 alusel p-s 2 määratud kohustuste täitmise järgselt.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX on määrus üle antud Majandus- ja Korrupsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn.

Anna-Maria Rahamägi

Allkirjaga kinnitan, et olen kriminaalasja lõpetamisega nõus, olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud, mulle on selgitatud kohustuste mittetäitmise tagajärgi ning olen kohustustega nõus.

XXX
kahtlustatav

Toimingus osaleb tõlk Julia Zautina, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS §-de 318 ja 321 järgi.

(tõlgi allkiri)